

przesłanej do Wydziału Polityki Społecznej Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego z wersją wygenerowaną bezpośrednio z systemu informatycznego oraz wyjaśnienia udzielone przez Panią Marię Ziolo Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej. Treść ustaleń i wnioski wynikające z kontroli omówiono j.w

VIII. Pouczenie o prawie i terminie zgłoszenia zastrzeżeń do ustaleń zawartych w protokole kontroli oraz o prawie do odmowy podpisania protokołu

Kierownik jednostki podlegającej kontroli może odmówić podpisania protokołu kontroli składając w terminie 7 dni od dnia jego otrzymania wyjaśnienie przyczyny tej odmowy. Odmowa podpisania protokołu kontroli nie stanowi przeszkody do podpisania protokołu przez zespół inspektorów i sporządzenia zaleceń pokontrolnych. Kierownikowi jednostki podlegającej kontroli przysługuje prawo zgłoszenia, przed podpisaniem protokołu kontroli, umotywowanych zastrzeżeń dotyczących ustaleń zawartych w protokole. Zastrzeżenia zgłasza się na piśmie do dyrektora właściwego do spraw pomocy społecznej wydziału urzędu wojewódzkiego w terminie 7 dni od dnia otrzymania protokołu. W przypadku zgłoszenia zastrzeżeń do protokołu kontroli, termin odmowy podpisania protokołu wraz z podaniem jej przyczyn biegnie od dnia doręczenia kierownikowi jednostki podlegającej kontroli stanowiska dyrektora właściwego do spraw pomocy społecznej wydziału urzędu wojewódzkiego wobec zastrzeżeń. Pisemne zastrzeżenia do ustaleń zawartych w protokole kontroli są poddawane analizie przez kontrolujący daną jednostkę zespół inspektorów (§ 16 rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 23 marca 2005 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej Dz. U. nr 61 poz. 543).

Protokół sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, jeden egzemplarz za poświadczaniem odbioru otrzymuje Kierownik jednostki podlegającej kontroli, drugi włącza się do akt kontroli.

Protokół podpisali:

Kielce, dn. 27 października 2016r.

Data podpisania protokołu

08.11.2016r.....

Ze strony kontrolującej:

Ze strony kontrolowanej:

Gregorz Trzpieta.....
Krzysztof Adam.....
Stawomir Cioj.....

WÓJT GMINY
mgr Józef Kawata

7. Procedura „Niebieskie Karty” realizowana jest niezgodnie z zapisami Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”.

Na podstawie ustaleń kontroli działalność kontrolowanej jednostki w części A ocenia się **negatywnie**.

W zakresie części B dotyczącej eksploatacji homologowanego Systemu Informatycznego dedykowanego przez Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej do wspomagania zadań dla jednostek organizacyjnych pomocy społecznej

1. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Bejskach używa homologowanej wersji oprogramowania;
2. System Informatyczny jest zaktualizowany do najnowszej wersji opublikowanej przez producenta oprogramowania na stronach www w ramach udostępnianego serwisu;
3. Oprogramowanie Pomost Std. działa stabilnie;
4. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Bejskach osiągnął zakładaną 90 % zgodność danych informatycznych w porównaniu do danych sporządzanych ręcznie we wszystkich kwartałach badanego okresu;
5. Dwa ze 157 (1 % ogółu) sprawozdań przekazano w postaci elektronicznej do Wydziału Polityki Społecznej z naruszeniem obowiązującego terminu;
6. Sprawozdanie MPIPS-03 P przesłane na poziom wojewody za pośrednictwem SAC zachowuje wysoki poziom zgodności danych ze sprawozdaniem wygenerowanym bezpośrednio z oprogramowania Pomost Std. za tożsamy okres;
7. System Informatyczny jest w pełnym stopniu wykorzystywany w bieżącej pracy Ośrodka. W systemie realizowane są wszystkie rodzaje świadczeń;
8. System dziedzinowy Pomost Std. GOPS w Bejskach został podłączony do Centralnego Systemu Informatycznego Zabezpieczenia Społecznego Emp@tia w dniu: 10.III.2014 r. Pracownikom nadano niezbędne uprawnienia, a system informatyczny stale komunikuje się z CBB;
9. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej przeprowadza archiwizację codziennie w wersji elektronicznej na dysku lokalnym.

Na podstawie ustaleń kontroli działalność kontrolowanej jednostki w części B ocenia się **pozytywnie**.

VII. Podstawa ustaleń kontroli

Ustaleń kontroli dokonano **w części A** w oparciu o sprawdzoną dokumentację, sprawozdania w Centralnej Aplikacji Statystycznej oraz informacje i wyjaśnienia udzielone przez Panią Mariolę Nocoń – Przewodniczącą Zespołu Interdyscyplinarnego oraz Panią ^{Ewelina} ~~Elżbietę~~ Czyżewską – zastępcę przewodniczącego zespołu.. Treść ustaleń i wnioski wynikające z kontroli omówiono j.w.

Ustaleń kontroli dokonano **w części B** w oparciu o sprawdzenie sprzętu komputerowego wraz z oprogramowaniem, sprawozdania dotyczące zbiorów centralnych za rok 2015 oraz I i II kwartał 2016 roku, porównania elementów sprawozdania MPIPS-03P za I półrocze 2016 r. w wersji

Ad B.3 Poprawność konfiguracji Systemu oraz stabilność jego działania

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Bejskach używa homologowanego oprogramowania Pomost Std. autorstwa firmy Sygnity (Świadectwo homologacji o numerze 1/1.04/PS/GP/2015 wydane 13 lutego 2015 roku dla „Systemu Informatycznego POMOST Standard – Std” wersja GP-1.04-3-0.0). POMOST Std posiada świadectwa zgodności o numerze 1/1.04/PS/GP/2015 dla oprogramowania w wersji GP-1.04-3-0.0 na poziomie organizacyjne gmina i powiat.

Obsługa informatyczna Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w ^{Bejskach} ~~Mastowie~~, w okresie poddanym kontroli, prowadzona była przez Pana Rafała Kaczmarczyka na podstawie Porozumień zawartych w dniach 15 stycznia 2015 r. oraz 18 stycznia 2016 r. z gminą Kazimierza Wielka (zał. Nr 29 i 30).

Na podstawie analizy oprogramowania stwierdzono, iż wykonawca obsługi serwisowej jako ostatnią wykonał aktualizację Systemu oznaczoną symbolem 3-8.0, zainstalowano wersję słowników centralnych nr 62.

Pracę programu dostosowano do potrzeb Ośrodka poprzez uzupełnienie przez administratora Systemu odpowiednich wartości w słownikach lokalnych. Oprogramowanie działa stabilnie. Baza danych jednostki jest codziennie archiwizowana w wersji elektronicznej na dysku zewnętrznym.

VI. Wnioski z przeprowadzonej kontroli

W zakresie części A dotyczącej realizacja przez samorząd gminny zadań własnych w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie wynikających z art. 6 ust. 2 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. 2015, poz.1390):

1. W okresie kontroli Gmina realizowała zadanie, o którym mowa w art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Działania realizowane w ramach Programu korelowały z założeniami Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2014-2020.
2. W okresie kontroli jednostka nie prowadziła działań edukacyjnych, skierowanych do rodzin zagrożonych przemocą, o których mowa w art. 6 ust. 2 pkt. 2, ukierunkowanych na wzmacnianie opiekuńczo-wychowawczych kompetencji rodziców względem dzieci;
3. W okresie kontroli zachodziła konieczność zapewniania mieszkańcom Gminy miejsc w ośrodkach wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie. Osoby te jednak nie uzyskały wsparcia w postaci schronienia w ośrodku wsparcia dla osób doświadczających przemocy w rodzinie z uwagi na brak takiej infrastruktury na terenie Gminy. Niemożliwe było również przydzielenie pokrzywdzonej wraz z dziećmi znajdującego się w zasobach Gminy lokalu socjalnego z uwagi na niespełnianie przez obiekt standardów lokalu mieszkalnego;
4. Osobie doznającej przemocy w rodzinie zaproponowano umieszczenie w noclegowni w Morawianach, placówce do której zgodnie z obowiązującym od 2011 roku prawem kierowani są eksmitowani sprawcy przemocy;
5. W okresie objętym kontrolą Gmina nie prowadziła interwencji w trybie art. 12a skutkujących odebraniem dzieci z rodzin dotkniętych przemocą;
6. Zespół Interdyscyplinarny działał w badanym okresie **niezgodnie** z art. 9a, 9b i 9c ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, co w szczególności wskazano powyżej.

Typ rekordu w systemie informatycznym	Rok	
	2015	2016
Rodziny	20	13
Wnioski	267	234
Wywiady	298	244
Decyzje	330	251
Listy wypłat	284	192
Dokumenty rozliczeniowe	149	121
Kontrakty socjalne	10	6
Niebieskie Karty	0	2
Praca socjalna	15	183

System dziedzinowy Pomost Std. został podłączony do Centralnego Systemu Informatycznego Zabezpieczenia Społecznego Emp@tia w dniu: 10.03.2014 r. W Ośrodku została utworzona przez Administratora Wojewódzkiego rola Administratora Lokalnego dla pana Rafała Kaczmarczyka. Korzystając z nadanego uprawnienia Administrator Lokalny zarejestrował 5 użytkowników. Do chwili obecnej 4 pracowników otrzymało następujące uprawnienia: czytelnik PIU-Pomoc Społeczna (Portal Informacyjno-Usługowy Emp@tia) oraz w zakresie OTM_USER (obsługi terminala mobilnego), 2 pracowników w zakresie PIU Świadczenia Rodzinne, a jeden z pracowników uprawnienia w zakresie czytelnika PIU-Fundusz Alimentacyjny. Podczas oględzin Systemu dziedzinowego stwierdzono, iż komunikuje się on z Centralną Bazą Beneficjenta (CBB). W systemie zarejestrowano 22 496 zdarzeń dla integracji z systemem Emp@tia, 5 206 informacji wysłanych do Centralnej Bazy Beneficjentów oraz 28 korekt informacji wymaganych przez CBB.

W Centralnej Aplikacji Statystycznej Urząd Gminy oraz GOPS w Bejskach zarejestrowały 3 konta użytkowników (zał. Nr 28):

Identyfikator	Imię	Nazwisko	Obszar
302603012000	Maria	Zioło	PS, WRiSPZ
F268BEJSCE312	Mariola	Nocoń	SR, FA, KDR, OP-3
KKUREK	Katarzyna	Kurek	KDR

W trakcie kontroli, zespół kontrolny wygenerował za pośrednictwem systemu Pomost Std. sprawozdanie MPiPS-03R za I-VI 2016 r. Po porównaniu danych z wygenerowanego sprawozdania z jego wersją elektroniczną w Statystycznej Aplikacji Centralnej przesłaną na poziom Wydziału Polityki Społecznej w dniu 5 lipca 2016 r. ustalono, iż dane zawarte w sprawozdaniach zachowują wysoki stopień zgodności. Na podstawie analizy sprawozdania ustalono, iż w systemie realizowane są wszystkie rodzaje świadczeń.

ROK	KWARTAŁ	WARTOŚĆ ŚWIADCZEŃ REALIZOWANYCH W POMOST STD (NARASTAJĄCO)	WARTOŚĆ ŚWIADCZEŃ WG SPRAWOZDAŃ BUDŻETOWYCH RB-28S (NARASTAJĄCO)	PROCENT ZGODNOŚCI ZREALIZOWANYCH ŚWIADCZEŃ W KWARTALE
2015	I	109 060,34 zł	102 505,00 zł	106 %
2015	II	215 772,99 zł	210 915,00 zł	98 %
2015	III	302 594,66 zł	302 543,00 zł	94 %
2015	IV	448 041,22 zł	451 527,00 zł	97 %
2016	I	110 231,79 zł	109 209,00 zł	100 %
2016	II	233 970,76 zł	224 644,00 zł	107 %

Zdecydowaną większość wymaganych przez Wydział Polityki Społecznej i Zdrowia sprawozdań w postaci elektronicznej, zarówno resortowych (MPiPS-03-P, MPiPS-03-R, MPiPS-05, MK1/MK2, DOŻYWIANIE, PRZEMOC, SKL-ZDR, SKL-EMRENT) jak i jednorazowych – przekazywano terminowo. W toku kontroli ustalono, iż w okresie od 1 stycznia 2015 roku do dnia kontroli na 157 sprawozdań resortowych i jednorazowych GOPS w Bejskach 2 (1% ogółu) sprawozdania przekazał z naruszeniem obowiązującego terminu. Były to sprawozdania jednorazowe:

- 1) PS.VI.szk.P/15 – Szkolenie systemowe dotyczące przeciwdziałania przemocy w rodzinie adresowane do pracowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej; termin: 19.VI.2015 r.; przekazane: 22.VI.2015 r.; 3 dni opóźnienia;
- 2) PS.I. ŚR- Niedobory 2015 – Niedobory środków finansowych niezbędnych do realizacji zadań w rozdziałach 85212 § 2010, 85213 § 2010; termin: 5.VIII.2015; przekazane: 6.VIII.2015 r.; 1 dzień opóźnienia.

Ad B.2 Przygotowanie pracowników do obsługi Systemu oraz stopień zaawansowania eksploatacji Systemu w kontekście realizacji bieżących zadań jednostki;

W systemie dziedzinowym Pomost Std. zarejestrowano 8 użytkowników, jednak tylko 7 zgodnie ze stanem faktycznym może korzystać z systemu (zał. Nr 25). W trakcie czynności kontrolnych wykonano „Raporty pracy użytkowników” za rok 2015 (zał. Nr 26) oraz 2016 do dnia kontroli (zał. Nr 27). Z w/w raportów wynika iż w roku 2015 w systemie pracowało 6 użytkowników, natomiast w roku 2016 do dnia kontroli system zarejestrował pracę 4 użytkowników. Pracownicy socjalni wprowadzają dane dotyczące rodzin, wniosków, wywiadów, dokumenty rozliczeniowe, kontrakty i pracę socjalną, opracowują decyzje oraz generują listy wypłat. Ogółem GOPS w Bejskach w okresie objętym kontrolą wprowadził do systemu:

zaznaczyć, że realizowane w 2016 roku działania, ujęte również w protokole zakończenia procedury tj. wizyty dzielnicowego oraz praca socjalna nie są kompleksowym planem pomocy rodzinie, a jedynie jego elementem. W opinii zespołu kontrolującego procedura została zakończona w obu przypadkach przedwcześnie i bezpodstawnie, gdyż przesłanka o której mowa w §18.1 pkt 1 w obu przypadkach nie została spełniona **[zał. nr 21]**;

- 10) Protokoły zakończenia procedury Niebieskie Karty nie zawierają opisu przebiegu procedury (wymóg wynikający z §18.2 pkt 3) a jedynie lakoniczne, hasłowe sformułowania (np. *wizyty dzielnicowego, praca socjalna*) przez co nie spełniają wymogów, o których mowa w § 18.2 Rozporządzenia **[zał. nr 22]**;
- 11) Wójt gminy nie zawarł odpowiednich porozumień o współpracy ze wszystkimi podmiotami zaangażowanymi w pracę zespołu interdyscyplinarnego;
- 12) Skład Zespołu Interdyscyplinarnego ustalony na podstawie uchwały nr VIII/45/2011 Rady Gminy Bejsce jest potencjalnie niezgodny z art. 9a ust. 3-5 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie;
- 13) Wprowadzony Zarządzeniem nr 25/2012 Wójta Gminy Bejsce *Regulamin Zespołu Interdyscyplinarnego* nie znajduje uzasadnienia w obowiązujących przepisach prawa oraz może naruszać kompetencje Rady Gminy do szczegółowego określenia warunków funkcjonowania zespołu interdyscyplinarnego.
- 14) Członkowie zespołu interdyscyplinarnego wskazani powyżej w treści niniejszego protokołu nie złożyli w sposób właściwy oświadczeń o zachowaniu poufności informacji i danych uzyskanych w trakcie realizacji zadań;
- 15) W posiedzeniach zespołu interdyscyplinarnego brali udział nieuprawnieni przedstawiciele podmiotów wchodzących w skład zespołu interdyscyplinarnego;
- 16) Przedstawiciel KPP w Kazimierzy Wielkiej, który nie będąc członkiem zespołu interdyscyplinarnego, brał udział w posiedzeniach zespołu, nie złożył w ogóle oświadczenia o zachowaniu poufności danych i informacji;
- 17) Zespół Interdyscyplinarny odbywał posiedzenia i podejmował decyzje pomimo braku kworum do takiego działania, także w obecności osób nieuprawnionych.

Ad B.1 Systematyczność wprowadzania danych do Systemu, terminowość oraz kompletność przekazywanych danych i sprawozdań na poziom Wojewody i Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społeczne

Analiza danych pochodzących ze zbiorów centralnych dostępna w Centralnej Aplikacji Statystycznej wykazała, iż Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Bejskach we wszystkich kwartałach badanego okresu osiągnął wymagany przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej próg zgodności danych informatycznych w odniesieniu do danych sporządzanych ręcznie (zał. Nr 23 i 24). Informacja na temat poziomu realizacji świadczeń oraz zgodności wszystkich kwartałów w badanym przez kontrolujących okresie przedstawia się następująco:

- „NK A” sygn. SK 1344/16 spotkania z udziałem osób objętych procedurą organizowane były 18.03.2016 r. o godz. 11⁰⁰ i 11¹⁵,
- 4) Z punktu widzenia efektywności prowadzonych przez Zespół działań pomocowych wątpliwości budzi czas przeznaczony na posiedzenia z osobami objętymi procedurą **wynoszący zaledwie od 15 do 30 minut;**
 - 5) W przypadku sprawy sygn. SK 4947/15 wszczętej w dn. 19.08.2015, gdzie w rodzinie było troje, a później pięcioro małoletnich dzieci, zespół interdyscyplinarny wystąpił o opinię do placówek oświatowych odpowiednio w dn. 05.02.2016 r. oraz 18.05.2016 r. podczas gdy posiadał wiedzę o tym, że przemoc jest skierowana wobec dzieci co najmniej od dn. 25.08.2015 r. Ponadto dopiero w dn. 27.05.2016 roku, a więc niemal rok od wystąpienia zjawiska przemocy w rodzinie, zespół interdyscyplinarny wystąpił do sądu o wgląd w sytuację dzieci;
 - 6) Żaden z przedstawicieli służb realizujących procedurę dotyczącą sprawy SK 2833/14 nie poinformował kobiety doznającej długotrwałej przemocy fizycznej, zagrażającej jej zdrowiu i życiu, o możliwości przeprowadzania badania lekarskiego w celu ustalenia przyczyn i rodzaju uszkodzeń ciała związanych z użyciem przemocy w rodzinie oraz wydania zaświadczenia lekarskiego w tym przedmiocie (podstawa prawna: art. 3 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie). Ponadto w działania pomocowe realizowane na rzecz rodziny nie zaangażowano przedstawiciela ochrony zdrowia, który byłby – zgodnie z § 14. 1 Rozporządzenia w sprawie procedury Niebieskie Karty – odpowiedzialny za wsparcie kobiety w tym zakresie;
 - 7) W w/w sprawie pomimo jednoznacznych informacji świadczących o całkowitej ekonomicznej zależności kobiety od sprawcy (formularz „NK C” z dnia 4.06.2014r., oświadczenie klientki z dnia 3.07.2014r.) nie podjęto działań mających na celu pomoc w zakresie usamodzielnienia się bezrobotnej kobiety sprawującej opiekę nad dwojgiem małoletnich dzieci. Kobiety nie poinformowano o możliwości przeprowadzenia eksmisji sprawcy, w oparciu o art. 11a ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Eksmisja wówczas prowadzona jest w trybie szczególnym i jest możliwa nawet jeśli sprawca przemocy jest właścicielem lokalu, współwłaścicielem, najemcą lub gdy przebywa w lokalu bez żadnych do niego praw. Sprawa rozpoznawana jest w trybie specjalnym przyspieszonym, w postępowaniu nieprocesowym, po przeprowadzeniu rozprawy w terminie 30 dni od dnia złożenia wniosku;
 - 8) W dokumentacji powyższej sprawy brak jest wniosków kierowanych do Sądu Rodzinnego o wgląd w sytuację małoletnich dzieci z uwagi na przemoc w rodzinie, mimo iż zdarzenia w rodzinie w sposób oczywisty uzasadniały konieczność poinformowania Sądu Rodzinnego – małoletnie dzieci wielokrotnie doświadczały przemocy psychicznej ze strony sprawcy, gdyż były świadkami przemocy fizycznej stosowanej przez sprawcę wobec ich matki;
 - 9) Procedura sygn. 2833/14 w sposób bezpodstawny została dwukrotnie zakończona, tzn. po raz pierwszy procedurę zakończono w dniu 17.07.2015 r., następnie procedurę wszczęto 5.01.2016 r. i zakończono 22.07.2016 r. W obu przypadkach procedurę zakończono wskazując przesłankę, o której mowa w §18.1 pkt 1 mimo, iż treść notatki dzielnicowego z dnia 26.06.2015 r. sporządzonej na okoliczność wizyty monitorującej wskazywała na dalsze stosowanie przemocy przez sprawcę, a informacje dotyczące funkcjonowania osób małoletnich w środowisku szkolnym, jak również stan pokrzywdzonej kobiety uzasadniały konieczność objęcia rodziny specjalistycznym wsparciem w ramach planu pomocy. Należy przy tym

w terminie wskazanym w §7.2 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 roku w sprawie procedury Niebieskie Karty oraz wzorów formularzy Niebieska Karta, a w konsekwencji niemożliwe jest określenie czy Przewodniczący Zespołu Interdyscyplinarnego wypełnił obowiązek wynikający z § 8. 1 Rozporządzenia (przekazanie do zespołu lub grupy roboczej w ciągu 3 dni od otrzymania) [zał. nr 19];

3) W sprawie prowadzonej w oparciu „NK A” z dnia 19.03.2014r., wszczętej przez pracownika socjalnego, kontynuowanej na podstawie NK A sygn. 2833/14 z 21.05.2014 (zakończonych w 2015 r., ponownie wszczętej i zakończonej w roku 2016) brak jest formularzy „NK A” dokumentujących wszystkie akty przemocy mające miejsce w 2014 roku. W aktach sprawy widnieją notatki pracowników socjalnych GOPS zawierające informacje, że sprawca przemocy w dniach 20.06.2014r., 3.07.2014r., 15.08.2014r. ponownie dopuścił się przemocy fizycznej wobec partnerki. Świadcami zdarzeń w dniach 20.06.2014r. i 3.07.14r. były małoletnie dzieci. Po analizie dokumentów w sprawie stwierdzono, że:

- żadna z uprawnionych służb, będących w posiadaniu informacji na temat kolejnych aktów przemocy w dniach 20.06.2014r., 3.07.2014r., i 15.08.2014r. nie wypełniła formularzy „NK A”. Brak działań w tym zakresie stanowi zaniechanie przez uprawnione podmioty, **w tym GOPS** obowiązku o którym mowa w §9. 1 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 roku, który stanowi: *Jeżeli w trakcie działań dokonywanych przez przedstawiciela podmiotu, o którym mowa w art. 9d ust. 2 ustawy, zachodzi podejrzenie, że osoba, wobec której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc w rodzinie, dopuściła się po raz kolejny stosowania przemocy w rodzinie, wypełnia się formularz „Niebieska Karta – A” w zakresie niezbędnym do udokumentowania nowego zdarzenia i przesyła go do przewodniczącego zespołu interdyscyplinarnego.* Brak działań w tym zakresie stanowi również zaniechanie obowiązku wynikającego z §10.1 Rozporządzenia (cyt. *Wszystkie działania są dokumentowane*), a w konsekwencji niedopełnienie obowiązku wynikającego z ust. 2 (cyt. *W przypadku podejrzenia popełnienia przestępstwa dokumenty, o których mowa w ust. 1, są przekazywane organom właściwym do prowadzenia postępowania przygotowawczego*). Co prawda GOPS powiadomił o kolejnych aktach przemocy organy ścigania tj. Policję oraz Prokuraturę, jednakże informacje te nie zostały poparte formularzami NK „A” dokumentującymi te zdarzenia;
- w sprawie której wszczęto powyższą procedurę oraz mimo okoliczności świadczących o zagrożeniu zdrowia i życia kobiety ze strony sprawcy, dwukrotnego wszczynania procedury w tej rodzinie w roku 2014 i w roku 2016, spotkanie członków zespołu z udziałem osób objętych procedurą w roku 2016 wyznaczono na ten sam dzień tj. 15.01.2016r. w sąsiadujących godzinach tzn. sprawca – godz. 11¹⁵, ofiara – godz. 11³⁰ [zał. nr 20]. Posiedzenia Zespołu Interdyscyplinarnego, na które wzywano osoby objęte procedurą w bezpośrednio sąsiadujących ze sobą godzinach odbywały się także w sprawach:
- „NK A” sygn. S/Z 4850/16 spotkania z udziałem osób objętych procedurą organizowane były 20.03.2015 r. o godz. 11⁰⁰ i 11³⁰ oraz 19.08.2016 r. o godz. 12³⁰ i 12⁴⁵,
- „NK A” sygn. SK 4947/15 ofiarę i sprawcę wzywano na posiedzenie zespołu w następujących po sobie bezpośrednio godzinach 11⁰⁰ i 11¹⁵,
- „NK A” sygn. SK 6184/14 spotkania z udziałem osób objętych procedurą organizowane były 5.11.2014 r. o godz. 11⁰⁰ i 11³⁰,
- „NK A” sygn. SK 2538/15 spotkania z udziałem osób objętych procedurą organizowane były 11.05.2015 r. o godz. 11⁰⁰ i 11³⁰,

- 4) procedura wszczęta w dn. 04.08.2016 r. przez pracownika socjalnego GOPS (brak sygnatury)
- 5) procedura wszczęta w dn. 19.08.2015 przez Policję (sygnatura SK 4947/15);
- 6) procedura wszczęta w dn 28.10.2014 r. przez Policję (sygnatura SK 6184/14);
- 7) procedura wszczęta w dn. 6.05.2015 r., przez Policję (sygnatura SK 2538/15), zakończona w dn. 16.X.2015 r.; ponownie wszczęta w dniu 6.05.2016 r. przez Policję (sygnatura SK 1344/16) i zakończona w dniu 22.07.2016 r.;

Na podstawie badania w/w postępowań, zespół kontrolujący ustalił, co następuje:

- 1) Sprawy w indywidualnych przypadkach, związanych z występowaniem przemocy w rodzinie prowadził wyłącznie Zespół Interdyscyplinarny, w okresie objętym kontrolą nie powoływano grup roboczych;
- 2) Członkowie Zespołu w ramach procedury „Niebieskie Karty” podejmowali działania polegające na:
 - informowaniu osób doznających przemocy nt. obowiązujących w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie przepisów prawa, możliwości skorzystania ze świadczeń z pomocy społecznej, pracy socjalnej,
 - składaniu wizyt monitorujących sytuację rodzin objętych procedurą – za monitoring odpowiadali przedstawiciele OPS oraz funkcjonariusze Policji,
 - kierowaniu zawiadomień do policji i prokuratury w przypadku podejrzenia popełnienia przestępstwa znęcania,
 - kierowaniu wniosków do gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych w przedmiocie przebadania nadużywających alkoholu sprawców przemocy,
 - kierowaniu wniosków do sądu o objęcie przymusowym leczeniem sprawców przemocy uzależnionych od alkoholu,
 - nawiązaniu współpracy z placówkami oświatowymi, do których uczęszczały dzieci celem objęcia osób małoletnich wsparciem psychologiczno-pedagogicznym przez placówkę;
 - informowaniu osób doznających przemocy w rodzinie o możliwości uzyskania wsparcia w lokalnym Punkcie Informacyjno-Konsultacyjnym,
 - informowaniu osób stosujących przemoc w rodzinie, które nadużywały alkoholu o potrzebie rozpoczęcia terapii leczenia uzależnienia;

Nieprawidłowości i zastrzeżenia do działania Zespołu Interdyscyplinarnego i grup roboczych

- 1) Sprawy w indywidualnych przypadkach, związanych z występowaniem przemocy w rodzinie prowadził Zespół Interdyscyplinarny w ograniczonym składzie. Zazwyczaj realizatorami działań pomocowych byli przedstawiciele Ośrodka Pomocy Społecznej i Policji, co utrudniało przeprowadzenie pełnej diagnozy rodziny w kontekście występującej w niej przemocy, a w konsekwencji opracowanie kompleksowego planu pomocy uwzględniającego potrzeby i oczekiwania osób pokrzywdzonych.
- 2) Niebieskie Karty „A” syg. SK 2833/14 z dnia 21.05.2014r., syg. SK4947/15 z dn. 19.08.2015 oraz SK 6184/14 z dnia 28.X.2014 na ostatniej stronie nie zawierają podpisu Przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego lub/i daty wpływu, w związku z czym nie ma możliwości dokonania oceny w tym przypadku, czy „NK A” została przekazana Przewodniczącemu

posiedzeniach udział wzięło każdorazowo jedynie 3 przedstawiciele podmiotów wchodzących w skład zespołu podczas gdy zespół liczy 8 członków. Na domiar w/w sytuacji, w posiedzeniach w składzie 3 osobowym w dniach 7.08, 18.09, 13.11.2015 roku, KPP w Kazimierzy Wielkiej i NZOZ Bejmed były reprezentowane przez osoby nie będące ówczynie członkami zespołu interdyscyplinarnego. Na posiedzeniach tych podejmowano m.in. decyzje o zakończeniu procedury NK, sporządzano formularz NK „C”. W roku 2015 zespół interdyscyplinarny nie spotkał się nigdy w pełnym składzie.

Na podstawie przekazanych kopii protokołów z posiedzeń zespołu interdyscyplinarnego w roku 2016, Zespół Kontrolujący ustalił, że odbyło się 11 posiedzeń zespołu [zał. nr 18]. W posiedzeniach zespołu w dniach 29.01., 19.08.2016 brał udział Pan Sławomir Fudala jako przedstawiciel KPP w Kazimierzy Wielkiej, który nie jest członkiem zespołu. Posiedzenia zespołu w dniach 5.01, 15.01, 9.09.2016 roku odbyły się w składzie 3 osobowym czyli pomimo braku kworum do podejmowania decyzji. W roku 2016 do dnia kontroli zespół interdyscyplinarny nie spotkał się nigdy w pełnym składzie.

W okresie od 1.01.2015r. do 31.12.2015r. do Przewodniczącego Zespołu przekazano 27 formularzy Niebieskich Kart A, z czego 26 formularzy przekazała Policja, 1 NK A wypełnili pracownicy socjalni. Przedstawiciele pozostałych uprawnionych do realizacji procedury NK służb i instytucji nie przekazywali w w/w okresie NK A do Przewodniczącego Zespołu. Pomocą Zespołu Interdyscyplinarnego objęto 21 osób w tym 19 kobiet (w tym dwie niepełnosprawne, trzy starsze), 2 mężczyzn. W badanym okresie nie tworzono grup roboczych, procedurę Niebieskie Karty wszczynali i prowadzili członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego. Procedurę NK zainicjowano w 18 rodzinach, pozostałe 3 środowiska stanowiły rodziny, w których procedurę zapoczątkowano przed rokiem 2015. Wypełniono 10 formularzy Niebieska Karta „D” oraz 14 formularzy Niebieska Karta „C”. Z uwagi na przesłankę wynikającą z §18 pkt 1 ppkt 1 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 roku w sprawie procedury Niebieskie Karty oraz wzorów Niebieska Karta procedurę zakończono w 16 przypadkach. W okresie sprawozdawczym pracownicy socjalni poinformowali Policję lub kuratorów sądowych o ponownym stosowaniu przemocy w rodzinie przez osoby uprzednio skazane za tego rodzaju przemoc w dwóch przypadkach.

W roku 2016 do dnia kontroli do Przewodniczącego Zespołu wpłynęło 13 formularzy Niebieska Karta A, w tym 11 wypełnionych przez Policję i dwa założone przez pracowników socjalnych. W 2016 roku procedurą objętych było 15 rodzin, z czego 10 stanowiły rodziny z zainicjowaną procedurą Niebieskie Karty w roku 2016, w pozostałych kontynuowano procedurę wszczętą przed rokiem 2016. Wypełniono 10 NK D i 12 NK C. Do dnia kontroli zakończono 7 procedur Niebieskie Karty z uwagi na przesłankę wynikającą z §18.1.1.

Na potrzeby oceny sposobu prowadzenia procedury „Niebieskie Karty” zespół kontrolujący zweryfikował 10 postępowań prowadzonych w oparciu o „Niebieskie Karty”. Kontroli poddano postępowania wszczęte w wyniku następujących Niebieskich Kart A:

- 1) procedura wszczęta przez Komendę Powiatową Policji w dn. 7.03.2015 i zakończona 17.07.2015 r. (bez sygnatury); ponownie wszczęta na podstawie „NK A” syg. S/Z 4850/16 z dn. 5.08.2016 – obecnie w toku);
- 2) procedura wszczęta przez pracownika socjalnego w dniu 19.03.2014r., kontynuowana na podstawie NK A syg. 2833/14 z 21.05.2014 (założona przez Policję), zakończona w dn.17.07.2015 r.; ponownie wszczęta w dniu 5.01.2016 i zakończona w dniu 22.07.2016 r.;
- 3) procedura wszczęta w dn. 23.07.2015 r. przez pracownika socjalnego GOPS (brak sygnatury);

Zespół Kontrolujący stwierdził, iż członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego powołani na podstawie Zarządzenia nr 25/2012 i kolejnych zarządzeń zmieniających, którzy jednocześnie byli członkami Zespołu Interdyscyplinarnego powołanego na podstawie poprzednich zarządzeń obowiązujących przed rokiem 2012, nie złożyli ponownie odpowiednich oświadczeń o treści z art. 9c ust. 3 ustawy [zał. nr 15]. Należy zauważyć, iż zarządzenia obowiązujące przed rokiem 2012 zostały uchylone w całości przez Zarządzenie nr 25/2012, na podstawie którego powołano nowy zespół interdyscyplinarny. W takim przypadku należy odebrać odpowiednie oświadczenia od osób powołanych w skład nowego zespołu interdyscyplinarnego nawet w przypadku, gdy są to *de facto* te same osoby. Ponadto w przypadku Pani Lucyny Fular i Pani Leokadii Pazur zachodzi sytuacja złożenia oświadczenia znacznie wcześniej przed wejściem *de iure* w skład zespołu interdyscyplinarnego (12.06.2015 – oświadczenie, 31.12.2015 – wejście w skład zespołu).

W przypadku Pana Sławomira Fudali niebędącego formalnie członkiem zespołu a reprezentującego mimo to KPP w Kazimierzy Wielkiej i biorącego udział w posiedzeniu zespołu w dn. 13.11.2015 roku, brak jest jakiegokolwiek oświadczenia dotyczącego zachowania poufności informacji i danych.

Wyboru Przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego dokonano w dniu 26.04.2012 roku – zgodnie z protokołem – po szkoleniu z zakresu procedury Niebieskie Karty [zał. nr 16]. Przewodniczącą zespołu została wybrana Pani Mariola Nocoń. Na podstawie niniejszego protokołu należy uznać, iż w wyborze przewodniczącego brał udział nieuprawniony przedstawiciel KPP w Kazimierzy Wielkiej Pan Piotr Czajka. Zgodnie z zawartym porozumieniem o współpracy, KPP w Kazimierzy Wielkiej powinna być reprezentowana przez Pan Piotra Górkę, a w razie jego nieobecności przez Panią Monikę Zmarlak. Pan Piotr Czajka został członkiem zespołu interdyscyplinarnego dopiero od dnia 1 marca 2013 roku, a więc nie powinien brać udziału w wyborze przewodniczącego w dn. 26.04.2012 roku.

Ponadto w protokole z dn. 26.04.2012 roku zawarto postanowienie o tym, że na posiedzenia zespołu wzywani będą wszyscy członkowie, wyłącznie przedstawiciel sądu będzie zapraszany na posiedzenia w razie potrzeby. Takie aprioryczne postanowienie nie znajduje uzasadnienia w obowiązujących przepisach prawa i może prowadzić do nieuzasadnionego wykluczenia jednego z członków w obradach zespołu.

Na podstawie przekazanych kopii protokołów z posiedzeń zespołu interdyscyplinarnego w roku 2015, Zespół Kontrolujący ustalił, że odbyło się 18 posiedzeń zespołu, nie zaś 24 posiedzenia jak wskazano w sprawozdaniu w Centralnej Aplikacji Statystycznej z realizacji KPPPwR „Przemoc” za rok 2015 [zał. nr 17]. Ponadto ustalono, że w roku 2015 w posiedzeniach Zespołu w ogóle nie uczestniczyła Pani Mariola Nocoń (urlop macierzyński) oraz Pani Iwona Gajda (przedstawiciel Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej), co potwierdza powyższą tezę o nieuprawnionym wyłączeniu przedstawiciela Kuratorskiej Służby Sądowej z posiedzeń zespołu. Należy również wskazać, że w roku 2015 niektóre jednostki były reprezentowane przez przedstawicieli niewchodzących formalnie w skład zespołu interdyscyplinarnego. Z sytuacją taką mamy do czynienia w przypadku KPP w Kazimierzy Wielkiej (posiedzenie w dn. 13.11.2015) oraz NZOZ Bejmed (posiedzenia w dniach 12.06, 17.07, 7.08, 14.08, 4.09, 18.09, 13.11, 4.12, 11.12.2015 roku).

Dodatkowo należy podkreślić, że posiedzenia zespołu interdyscyplinarnego w terminach 10.03, 7.08, 18.09, 25.09, 6.10, 13.11.2015 odbyły się pomimo braku kworum do podejmowania decyzji. Zgodnie z §11 uchwały nr VIII/45/2011 Rady Gminy Bejsce, decyzje podejmowane przez zespół są ważne jeżeli w posiedzeniu bierze udział co najmniej połowa jego członków. We wskazanych

ustalono, iż Wójt Gminy Bejsce zawarł w roku 2012 pisemne porozumienia o współpracy w zespole interdyscyplinarnym z następującymi podmiotami: NZOZ Bejmed, Publicznym Gimnazjum w Czyżowicach, Sądem Rejonowym w Kazimierzy Wielkiej, KPP w Kazimierzy Wielkiej, Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej [zał. nr 8].

Na podstawie otrzymanej dokumentacji Zespół Kontrolujący stwierdza, że brak jest dokumentacji potwierdzającej zawarcie pisemnych porozumień o współpracy z Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną w Kazimierzy Wielkiej oraz z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wskazanych w uchwale nr VIII/45/2011 Rady Gminy Bejsce z dnia 16 sierpnia 2011 roku. Poza tym, Zespół Kontrolujący uznaje za uzasadnione niezawieranie oddzielnego porozumienia z Urzędem Gminy Bejsce jako przypadek „zawierania umowy z samym sobą”.

W okresie od 1 stycznia 2015 roku do dnia kontroli Zespół Interdyscyplinarny w Gminie Bejsce działał na podstawie Zarządzenia nr 25/2012 Wójta Gminy Bejsce z dnia 19 kwietnia 2012 roku [zał. nr 9] oraz kolejnych zarządzeń zmieniających. Pierwotnie w skład Zespołu weszło 8 członków, którzy reprezentowali odpowiednie instytucje zgodnie z art. 9a ust. 3-5 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. W skład Zespołu nie włączono przedstawicieli Urzędu Gminy Bejsce, Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Kazimierzy Wielkiej, organizacji pozarządowej (z przyczyny omówionej powyżej).

Zarządzenie nr 25/2012 Wójta Gminy Bejsce zostało zmienione kolejnymi zarządzeniami. Zmiany dotyczyły wyłącznie konkretnych członków zespołu interdyscyplinarnego, którzy z uwagi na wniosek podmiotu delegującego, byli włączani lub wyłączeni z prac zespołu. W składzie zespołu interdyscyplinarnego wprowadzono zmiany następującymi zarządzeniami:

- 1) zarządzenie nr 65/2012 z dnia 7 września 2012 roku – zmiana przedstawiciela Komendy Powiatowej Policji w Kazimierzy Wielkiej [zał. nr 10];
- 2) zarządzenie nr 13/2013 z dnia 1 marca 2013 roku – zmiana przedstawiciela Komendy Powiatowej Policji w Kazimierzy Wielkiej [zał. nr 11];
- 3) zarządzenie nr 51/2014 z dnia 4 lipca 2014 roku - zmiana przedstawiciela Komendy Powiatowej Policji w Kazimierzy Wielkiej [zał. nr 12];
- 4) zarządzenie nr 108/2015 z dnia 31 grudnia 2015 roku – zmiana przedstawiciela NZOZ Bejmed oraz dodanie dwóch kolejnych przedstawicieli NZOZ Bejmed [zał. nr 13];

Należy zauważyć, iż w ramach Zarządzenia nr 25/2012 Wójta Gminy Bejsce z dnia 19 kwietnia 2012 roku wprowadzono dodatkowo *Regulamin Zespołu Interdyscyplinarnego* do realizacji zadań związanych z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie w Gminie Bejsce [zał. nr 14]. Taką konstrukcję należy uznać za nieprawidłową bo zgodnie z art. 9a ust. 15 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie to uchwała rady gminy określa szczegółowe warunki funkcjonowania zespołu. Ponadto przywołana powyżej uchwała nr VIII/45/2011 Rady Gminy Bejsce z dnia 16 sierpnia 2011 roku zawiera część redakcyjną, która szczegółowo i prawidłowo reguluje warunki pracy Zespołu. Mając to na względzie należy uznać, że działanie polegające na ustanowieniu regulaminu Zespołu Interdyscyplinarnego przez Wójta w formie Zarządzenia może naruszać kompetencje Rady Gminy, która jako jedyna posiada delegację ustawową do określenia szczegółowych warunków funkcjonowania Zespołu.

Zgodnie z art. 9c ust.3 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie członkowie zespołu przed przystąpieniem do wykonywania czynności powinni złożyć oświadczenie o zachowaniu poufności informacji i danych uzyskanych przy realizacji zadań.

Ponadto, od 2011 roku, na mocy znowelizowanych przepisów ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego (Dz.U. 2016 Tj., poz. 1610) do placówek noclegowych kierowani mogą być również sprawcy przemocy w rodzinie. Proponowanie osobom doznającym przemocy umieszczenie w placówce noclegowej, w której mogą przebywać również osoby stosujące przemoc jest niedopuszczalne. Ostatecznie osoby doznające przemocy w rodzinie nie skorzystały z zaproponowanej formy wsparcia i pozostały we własnym środowisku.

Ad A.4 Sposób utworzenia i działania zespołu interdyscyplinarnego

W kontrolowanym okresie zagadnienie utworzenia i działania zespołu interdyscyplinarnego w Gminie regulowała Uchwała Nr VIII/45/2011 Rady Gminy Bejsce z dnia 16 sierpnia 2011 r. w sprawie trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków zespołu interdyscyplinarnego oraz szczegółowych warunków jego funkcjonowania [zał. nr 7].

Treść uchwały zawiera wszelkie niezbędne regulacje służące powołaniu i organizacji pracy zespołu interdyscyplinarnego. Regulacje zawarte w uchwale są szczegółowe i jednoznaczne oraz co do zasady zgodne z aktami wyższego rzędu tj. ustawą o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie i rozporządzeniami wykonawczymi.

Niemniej jednak należy zauważyć, że w uchwale zawarto regulację wskazującą na możliwość powołania w skład zespołu interdyscyplinarnego przedstawiciela Urzędu Gminy Bejsce natomiast nie zawarto możliwości powołania przedstawicieli organizacji pozarządowej. Przedstawiciel UG Bejsce nie mieści się w zakresie regulacji art. 9a ust. 3 i 4 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Należy więc przypisać tegoż przedstawiciela do zakresu regulacji ujętej w art. 9a ust. 5 ustawy, a więc jako przedstawiciela podmiotu działającego na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie. W tym miejscu należy wskazać, iż nie każdy przedstawiciel Urzędu Gminy będzie przedstawicielem podmiotu działającego na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Istnieje więc potencjalne ryzyko powołania w skład zespołu interdyscyplinarnego przedstawiciela Urzędu Gminy, który nie będzie mieścił się w zakresie regulacji art. 9a ust.5 ustawy. Jest to ryzyko potencjalne, które uprawdopodobnia ale nie determinuje wystąpienia nieprawidłowości w przyszłości.

Natomiast całkowity brak w uchwale regulacji dotyczących powołania przedstawiciela organizacji pozarządowej do składu Zespołu Interdyscyplinarnego należy uznać za stan niewłaściwy. Fakt, iż w danym momencie na terenie gminy nie działają organizacje pozarządowe zajmujące się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie nie oznacza, że takich organizacji nigdy nie będzie. W przypadku powstania takich organizacji, powołanie ich członków w skład ZI będzie wymagało zmiany uchwały. Ponadto z formalnego punktu widzenia, można uznać, że w obecnym kształcie uchwała potencjalnie zawęża w porównaniu do ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, krąg przedstawicieli wchodzących w skład zespołu interdyscyplinarnego.

Powyższe uchybienia tworzą ryzyko potencjalne, które uprawdopodobnia ale nie determinuje wystąpienia nieprawidłowości w przyszłości. Z tego względu powinny one zostać wyeliminowane.

Poza w/w uchybieniami o charakterze potencjalnym, uchwała nie budzi zastrzeżeń zespołu kontrolującego.

Zgodnie z normą z art. 9a ust. 8 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, wójt zobligowany jest zawrzeć stosowne porozumienie z przedstawicielami podmiotów, których przedstawiciele wchodzą w skład zespołu interdyscyplinarnego. W trakcie czynności kontrolnych

Infrastruktura ta podobnie jak niektóre z działań realizowanych w ramach Gminnego Programu nie została uwzględniona w sprawozdaniu resortowym z realizacji Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie za rok 2015.

Punkt Informacyjno-Konsultacyjny w Bejskach funkcjonuje w ramach środków uzyskanych z koncesji wydanych na sprzedaż napojów alkoholowych. W Punkcie zatrudnieni są pedagog, specjalista psychoterapii uzależnienia i współuzależnienia, resocjalizacji i profilaktyki Pani Jadwiga Banaś – Kuc i psycholog – logopeda Pani Katarzyna Lipińska-Krupa. Zgodnie z przekazaniem przez jednostkę kontrolowaną grafikiem, pomoc psychologa można uzyskać we wtorki w godz. 8.00 – 11.00, natomiast w czwartki w godz. 8.00 – 11.00 świadczona jest pomoc terapeuty uzależnień [zał. nr 6]. W 2016 roku do dnia kontroli zatrudniony w PIK-u psycholog – logopeda Pani Katarzyna Lipińska-Krupa osobom z rodzin dotkniętych przemocą udzieliła 53 porad, z których skorzystały 43 kobiety oraz 10 mężczyzn. Do dnia kontroli w/w prowadziła również poradnictwo dla dzieci z problemami dydaktyczno-wychowawczymi z rodzin dysfunkcyjnych. Programem objęto troje dzieci.

W trakcie czynności kontrolnych zespół ustalił, że w badanym okresie jednostka nie prowadziła działań edukacyjnych, skierowanych do rodzin zagrożonych przemocą, o których mowa w art. 6 ust. 2 pkt. 2, ukierunkowanych na wzmocnienie opiekuńczo-wychowawczych kompetencji rodziców z rodzin zagrożonych przemocą względem dzieci.

W okresie objętym oceną Gmina nie prowadziła interwencji w trybie art. 12a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, skutkujących odebraniem dzieci z rodzin w związku z przemocą domową.

Ad A.3 Sposób zapewnienia osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia.

Jednostka kontrolowana nie dysponuje ośrodkiem wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie. W sprawie prowadzonej w oparciu o „NK A” z dnia 19.03.2014 wszczętej przez pracownika socjalnego, kontynuowanej na podstawie NK A sygn. 2833/14 z 21.05.2014r. wystąpiły okoliczności uzasadniające konieczność zapewnienia schronienia osobie doznającej przemocy oraz przebywających pod jej opieką małoletnich dzieci w ośrodku wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie. Art. 3 ust. 1 pkt 6 ustawy stanowi, że osobom doznającym przemocy w rodzinie udziela się bezpłatnej pomocy, w szczególności w formie: zapewnienia osobie dotkniętej przemocą w rodzinie, która nie ma tytułu prawnego do zajmowanego wspólnie ze sprawcą przemocy lokalu, pomocy w uzyskaniu mieszkania. Gmina posiada lokal socjalny, jednakże jak wynika z dokumentacji w/w sprawy, nie spełnia on standardu lokalu mieszkalnego z uwagi na brak podłączonych mediów. W związku z powyższym kobiecie sprawującej opiekę nad dwójką małoletnich dzieci zaproponowano placówkę w Morawianach prowadzoną przez Caritas Diecezji Kieleckiej. W *Rejestrze placówek zapewniających całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku, prowadzonych w ramach działalności gospodarczej i statutowej* prowadzonym przez Wojewodę Świętokrzyskiego i opublikowanym na stronie Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego, placówka ta widnieje pod pozycją 15 jako: *Dom dla bezdomnych – placówka zapewniająca całodobową opiekę dla osób starszych*. Nie jest to placówka przeznaczona dla osób doznających przemocy w rodzinie, a tym bardziej dla dzieci.

Konieczne
A.9

Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie za okres I-XII 2015 (opublikowanym w Centralnej Aplikacji Statystycznej) nie wykazano powyższych działań. Sprawozdanie to nie zawiera również informacji na temat działalności w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie lokalnego Punktu Informacyjno-Konsultacyjnego.

Z treści pozostałych dokumentów zgromadzonych przez Zespół Interdyscyplinarny wynika, że w 2016 roku realizowano następujące działania:

- spotkania nauczycieli z rodzicami uczniów ze Szkoły Podstawowej w Dobiesławicach, w trakcie których poruszano problem przemocy w rodzinie oraz możliwości uzyskania pomocy i instytucji udzielających wsparcia w tym zakresie;
- zajęcia profilaktyczne z zakresu przemocy w rodzinie, uzależnień i agresji. Zajęcia prowadzone były podobnie jak w roku 2015 przez terapeutę PIK-u Panią Jadwigę Banaś-Kuc;
- spotkania Przewodniczącej Zespołu Interdyscyplinarnego Pani Marioli Nocoń z kadrami nauczycieli dotyczące roli pracowników oświaty w realizacji procedury Niebieskie Karty;
- prelekcje dot. przemocy w rodzinie i reagowania na to zjawisko i możliwości uzyskania pomocy, realizowane przez Przewodniczącą Zespołu Interdyscyplinarnego przy udziale funkcjonariusza Komendy Powiatowej Policji w Kazimierzy Wielkiej, które skierowane były do uczniów szkół podstawowych i gimnazjum. Problem przemocy w rodzinie poruszany był również w trakcie godzin wychowawczych;
- warsztaty z zakresu profilaktyki przemocy dla dzieci i młodzieży z terenu gminy Bejsce. Przedsięwzięcie zrealizowano z inicjatywy Zespołu Interdyscyplinarnego oraz Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Ofertę skierowano do uczniów klas I-III, IV-VI szkół podstawowych oraz gimnazjum. Realizatorem warsztatów był Instytut Rozwoju i Edukacji „Progres” z siedzibą w Rzeszowie. Koszt realizacji tego działania wyniósł 1950 zł;

Realizowane w okresie objętym oceną działania w ramach Gminnego Programu korelują z założeniami przyjętego na lata 2014-2020 Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie. Należy jednak zwrócić uwagę, że przedłożone w trakcie kontroli sprawozdania zbiorcze zawierają jedynie informacje na temat działań, które zrealizowano bez przypisania ich do celów założonych w Programie, jak również odniesienia się do stopnia osiągnięcia celów szczegółowych oraz celu głównego.

Ad A.2 Prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w szczególności poprzez działania edukacyjne w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie.

Gmina w okresie sprawozdawczym udzielała wsparcia w postaci poradnictwa psychologicznego, prawnego, medycznego, socjalnego zawodowego i rodzinnego. Ogółem z w/w form wsparcia w 2015 roku skorzystało 21 osób doznających przemocy, w tym: 19 kobiet, 2 mężczyzn. Gmina dysponuje Punktem Informacyjno-Konsultacyjnym, który – jak wynika z zastanej dokumentacji – udzielał wsparcia osobom z rodzin dotkniętych przemocą zarówno w roku 2015 jak i 2016.

Aktualnie obowiązujący Program przyjęto Uchwałą Nr XVI/16/2016 Rady Gminy Bejsce z dnia 18 maja 2016 roku z mocą obowiązującą od 1 stycznia 2016 roku [zał. nr 2]. Nazewnictwo Programu czyni zadość wymogom art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy. Treść załącznika do Uchwały w większości powiela zapisy programu obowiązującego do końca 2015 r., z wyłączeniem katalogu zadań własnych gminy, który w powyższym dokumencie został zaktualizowany. Do treści wprowadzono dane statystyczne dot. skali zjawiska przemocy w rodzinie zebrane za lata 2010-2015. Zawierają one informacje na temat liczby interwencji prowadzonych przez Policję w rodzinach, w tym skutkujących wszczęciem procedury Niebieskie Karty. W aktualnym Programie wskazano źródła monitorowania jego realizacji (coroczna sprawozdawczość) ale nie zamieszczono informacji na temat źródeł finansowania. Podobnie, jak poprzednio, obowiązujący Program nie zawiera harmonogramu i formułuje cele i zadania w sposób uproszczony.

Z wypełnionej na potrzeby kontroli tabeli [zał. nr 3] wynika, że na realizację Programu w 2015 roku zabezpieczono kwotę w wysokości 22 800 zł, natomiast w 2016 roku środki przeznaczone na wdrażanie Programu wyniosą 23 105 zł. W większości środki te pochodzą z opłat za wydanie koncesji na sprzedaż napojów alkoholowych.

Na potrzeby oceny realizacji Programu przedłożone zostały sprawozdania z działalności Zespołu Interdyscyplinarnego za rok 2015 i 2016 do dnia kontroli, które zawierały również opis działań realizowanych w ramach Gminnego Programu [zał. nr 4 i 5]. Z powyższych dokumentów, wynika że w okresie objętym oceną na terenie Gminy Bejsce realizowano:

- poradnictwo dot. zjawiska przemocy w rodzinie, problemu uzależnień i współuzależnień, które świadczone było przez kadrę lokalnego Punktu Informacyjno-Konsultacyjnego, działającego przy Urzędzie Gminy w Bejskach (ad A.2 protokołu);
- warsztaty profilaktyczne dot. m. in. zjawiska przemocy w rodzinie, przemocy rówieśniczej oraz problemu uzależnień, którymi objęto uczniów z gminnych placówek oświatowych;
- spotkania nauczycieli z rodzicami dotyczące problemu przemocy domowej;
- *Piknik rodzinny* (maj 2015 roku), w trakcie którego prowadzono warsztaty profilaktyczne dla mieszkańców na temat zjawiska przemocy w rodzinie. Realizatorami przedsięwzięcia byli członkowie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Zespołu Interdyscyplinarnego;
- warsztaty profilaktyczne dla uczniów szkół z terenu Gminy dot. przemocy w rodzinie, przemocy rówieśniczej i problemu uzależnień;
- w/w zjawiska były również tematem prelekcji prowadzonych w lutym 2016 roku przez Panią Jadwigę Banaś-Kuc – terapeutę PIK-u;
- spotkania w szkołach dot. zjawiska przemocy w rodzinie, przemocy rówieśniczej (czerwiec 2016 roku). Spotkania prowadzili: Przewodnicząca Zespołu Interdyscyplinarnego oraz funkcjonariusz Policji. Uczestniczących w prelekcjach uczniów poinformowano o funkcjonującym w Gminie Zespole Interdyscyplinarnym i jego zadaniach. Omówiono również rolę kar w procesie wychowawczym w kontekście ich zgodności z prawem;
- dystrybuowano plakaty *Nie jesteś sam!!!*, *STOP Przemocy*, informujące o zagrożeniach związanych z przemocą w rodzinie, jej symptomach oraz instytucjach działających w środowisku lokalnym na rzecz zwalczania tego zjawiska i profilaktyki. Warto podkreślić, że oba materiały były autorskim projektem Zespołu i instytucji współpracujących z Zespołem;

Mimo realizowanych na terenie Gminy w 2015 roku przedsięwzięć w zakresie profilaktyki przemocy i edukacji na temat tego zjawiska, w sprawozdaniu resortowym z zakresu realizacji

B. Eksploatacja homologowanego Systemu Informatycznego dedykowanego przez Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej do wspomagania zadań dla jednostek organizacyjnych pomocy społecznej tj.:

- 1) Systematyczność wprowadzania danych do Systemu, terminowość oraz kompletność przekazywanych danych i sprawozdań na poziom Wojewody i Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej;
- 2) Przygotowanie pracowników do obsługi Systemu oraz stopień zaawansowania eksploatacji Systemu w kontekście realizacji bieżących zadań jednostki;
- 3) Poprawność konfiguracji Systemu oraz stabilność jego działania.

Okres objęty kontrolą: od 1 stycznia 2015 roku do dnia kontroli.

V. Opis stwierdzonego w wyniku kontroli stanu faktycznego, w tym ujawnionych nieprawidłowości oraz ich zakresu i skutków:

Ad A.1 Sposób opracowania, przyjęcia i realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie

W okresie objętym oceną w Gminie Bejsce obowiązywały dwa Programy, o których mowa w art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Do końca 2015 roku Program obowiązywał na podstawie Uchwały Nr XXII/176/2013 Rady Gminy Bejsce z dnia 15 lutego 2013 roku w sprawie przyjęcia gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie na lata 2013-2015 [zał. nr 1]. Nazwa obowiązującego do końca 2015 roku Programu wskazana w uchwale i załączniku jest niezgodna z wymogami art. 6 ust. 2 pkt 1 przedmiotowej ustawy. W liczącym pięć stron Programie podjęto próbę zdefiniowania zjawiska przemocy w rodzinie, jednakże termin przemocy występuje naprzemiennie z agresją, mimo że nie są to zjawiska tożsame. Niektóre tezy przedstawione we wstępie powielają społeczne stereotypy (np. założenie, że agresja ma ścisły związek z alkoholizmem).

Wskazany na stronie 4-5 katalog zadań własnych gminy jest nieaktualny, gdyż obowiązywał do czasu nowelizacji ustawy w 2010 roku. Program nie zawiera diagnozy, ani też żadnych danych statystycznych dot. skali zjawiska przemocy w rodzinie w Gminie w ostatnich latach, liczby osób doznających przemocy w rodzinie, osób stosujących przemoc. Trudno wobec braku diagnozy zjawiska przemocy wyprowadzić wnioski i jednoznacznie wskazać działania, które byłyby adekwatne do potrzeb społecznych.

Za cel główny Programu przyjęto *zwiększenie skuteczności działań na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie*. Niektóre cele szczegółowe są adekwatne, inne należałoby sformułować jako oczekiwane rezultaty działań. W programie wskazano podstawowe zadania gminy do realizacji w latach 2013-2015, które są katalogiem zadań ustawowych zespołu interdyscyplinarnego.

Jako źródło finansowania podano środki finansowe pochodzące z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych.

Program nie zawiera informacji na temat metod i narzędzi monitorowania jego realizacji, nie posiada również harmonogramu działań, co w znacznym stopniu może utrudniać monitorowanie jego realizacji, jak również dokonywanie okresowej ewaluacji.

Pod względem merytorycznym Program nie spełnia kryteriów przewidzianych dla dokumentów tego typu.

Donipie
Ch

Protokół
kontroli kompleksowej przeprowadzonej
w Urzędzie Gminy w Bejskach

I. Oznaczenie jednostki podlegającej kontroli

Urząd Gminy; Bejsce 252; 28-512 Bejsce; NIP 662-147-36-89; REGON 000531909; tel. 41 35-11-010; 41 35-11-610; 41 351-1-610 w.22; e-mail: ugbejsce@poczta.onet.pl. Wójtem Gminy jest Pan Józef Zuwała.

II. Imię i nazwisko, stanowisko służbowe inspektorów oraz numer i data upoważnienia do przeprowadzenia kontroli

Kontrolę przeprowadził zespół pracowników Wydziału Polityki Społecznej i Zdrowia Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach w składzie:

- 1) Sławomir Ciaś – starszy inspektor wojewódzki w Wieloosobowym Stanowisku ds. Informatyzacji i Spraw Społecznych;
- 2) Grzegorz Trapcia – starszy inspektor wojewódzki w Wieloosobowym Stanowisku ds. Informatyzacji i Spraw Społecznych;
- 3) Anna Korcipa – inspektor wojewódzki w Wieloosobowym Stanowisku ds. Informatyzacji i Spraw Społecznych (koordynator kontroli).

Kontrolę przeprowadzono na podstawie pisemnych, imiennych upoważnień do kontroli numer odpowiednio 818/2016, 815/2016, 816/2016 z dnia 3 października 2016 r.

III. Data rozpoczęcia i zakończenia czynności kontrolnych

Kontrolę przeprowadzono w dniu 4 października 2016 r. Czynności zakończono w dniu 10 października 2016 roku po przekazaniu przez jednostkę kontrolowaną dokumentów dot. przedmiotu kontroli. Dokonano wpisu do *Książki kontroli Urzędu Gminy* pod pozycją nr 2/2016.

IV. Określenie przedmiotu i zakresu kontroli oraz okresu objętego kontrolą:

Przedmiotem kontroli były następujące obszary działalności samorządu gminnego:

- A. Realizacja przez samorząd gminny zadań własnych w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie wynikających z art. 6 ust. 2 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. 2015, poz.1390) tj.:
- 1) Sposób opracowania, przyjęcia i realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie;
 - 2) Prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w szczególności poprzez działania edukacyjne w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie;
 - 3) Sposób zapewnienia osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia;
 - 4) Sposób utworzenia i działania zespołu interdyscyplinarnego

Koripe
Paul

3. Zobowiązanie członków Zespołu Interdyscyplinarnego do wywiązywania się z obowiązków wynikających z art. 9a, 9b oraz 9c ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie;
4. Zmodyfikowanie treści Uchwały Nr VIII/45/2011 Rady Gminy Bejsce z dnia 16 sierpnia 2011 r. w sprawie trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków zespołu interdyscyplinarnego w sposób umożliwiający powołanie w skład zespołu interdyscyplinarnego przedstawiciela organizacji pozarządowej w sytuacji, gdy na terenie Gminy pojawi się podmiot niepubliczny realizujący zadania statutowe w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie;
5. Rezygnację ze stosowania przyjętego na mocy Zarządzenia nr 25/2012 Wójta Gminy Bejsce Regulaminu Zespołu Interdyscyplinarnego, mogącego naruszać kompetencję Rady Gminy do szczegółowego określenia warunków funkcjonowania zespołu interdyscyplinarnego (art. 9a ust. 15 przedmiotowej ustawy);
6. Realizowanie standardów wynikających z Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 roku w sprawie procedury Niebieskie Karty oraz wzorów formularzy Niebieska Karta.

Zgodnie z art. 128 ust. 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz. U. z 2016 r., poz. 930 ze zm.) Kierownik jednostki kontrolowanej może w terminie 7 dni od dnia otrzymania zaleceń pokontrolnych zgłosić do nich zastrzeżenia.

W przypadku niewniesienia zastrzeżeń, Kierownik jednostki podlegającej kontroli powinien powiadomić Wydział Polityki Społecznej i Zdrowia Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach o sposobie wykonania zaleceń, w terminie 30 dni od ich otrzymania.

Jednocześnie uprzejmie informuję, że zgodnie z art. 130 ust.1 ustawy o pomocy społecznej: Kto nie realizuje zaleceń pokontrolnych podlega karze pieniężnej w wysokości od 200 do 6000 zł.

Z up. WOJEWODY ŚWIĘTOKRZYSKIEGO
Marek Pasek
Marek Pasek
ZASTĘPCA DYREKTORA
WYDZIAŁU POLITYKI SPOŁECZNEJ I ZDROWIA

WOJEWODA ŚWIĘTOKRZYSKI
PSZ.VI.431.11.2016

Kielce, dnia 14 listopada 2016 r.

P. Schubar
Kier. GOPS

Pr. insp. M. Nowak

Amir

Przygotowanie i podpisanie

URZĘD GMINY
W BEJSCACH
W P L Y N E
dokumenty
dnia 2015-11-24
Pan Józef Zuwała
Wójt Gminy Bejsce
podpis

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Zespół Inspektorów Wydziału Polityki Społecznej i Zdrowia Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach w dniu **4 października 2016 roku** przeprowadził kontrolę kompleksową w Urzędzie Gminy w Bejskach. Przedmiotem niniejszej kontroli była realizacja przez samorząd gminny zadań własnych w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie, wynikających z art. 6 ust. 2 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2015 r., poz. 1390) oraz przyjętego Uchwałą Nr 76 Rady Ministrów z dnia 29 kwietnia 2014 Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie. Kontroli poddano również eksploatację homologowanego Systemu Informatycznego dedykowanego przez Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej do wspomagania zadań dla jednostek organizacyjnych pomocy społecznej.

Kontrolą objęto okres od 1 stycznia 2015 r. do dnia kontroli. Ustalenia kontroli zostały zawarte w podpisanym przez Pana Wójta protokole.

W toku kontroli ustalono, że w okresie poddanym ocenie Gmina Bejsce realizowała zadanie, o którym mowa w art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, polegające na opracowaniu i realizacji gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie i ochrony ofiar przemocy w rodzinie. Działania realizowane w ramach obowiązujących na mocy Uchwały Nr XXII/176/2013 Rady Gminy Bejsce z dnia 15 lutego 2013 roku oraz Uchwały Nr XVI/16/2016 Rady Gminy Bejsce z 18.05.2016r. programów korelowały z założeniami Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2014-2020.

Zespół inspektorów na podstawie udostępnionej dokumentacji ustalił, że w okresie od 1 stycznia 2015 roku do dnia kontroli jednostka nie prowadziła działań edukacyjnych, skierowanych do rodzin zagrożonych przemocą, o których mowa w art. 6 ust. 2 pkt 2 przedmiotowej ustawy, ukierunkowanych na wzmocnienie opiekuńczo-wychowawczych kompetencji rodziców względem dzieci.

Analiza dokumentacji w jednej z prowadzonych przez Zespół Interdyscyplinarny procedur wykazała konieczność zapewnienia miejsca w ośrodku wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie kobiecie oraz przebywającym pod jej opieką dzieciom. Osoby te jednak nie uzyskały schronienia w ośrodku wsparcia dla osób doświadczających przemocy w rodzinie z uwagi na brak takiej infrastruktury na terenie Gminy. Niemożliwe było również przydzielenie pokrzywdzonej wraz z dziećmi znajdującego się w zasobach Gminy lokalu socjalnego z uwagi na niespełnianie przez obiekt standardów lokalu mieszkalnego. Osobie doznającej